

Asia: VN/25987/2023

Sosiaali- ja terveystieteiden lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oulun seudun ympäristötoimi kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto. Lausuntona todetaan seuraavaa.

58 §

Lakiehdotuksesta on poistettu voimassa olevassa tartuntatautilaissa oleva 56 §
Terveystieteiden selvitys salmonellatartunnasta työtehtävää varten. Työntekijä ei ole saanut työskennellä elintarviketehtävissä ennen selvityksen antamista salmonellasta elintarvikealan toimijalle. Elintarvikealan toimija on myös voinut vaatia selvitystä, jos työssäolon aikana on herännyt epäily siitä, että työntekijä voi olla salmonellabakteerin kantaja. Suomen salmonellatilanne on hyvä. Vuosina 2000–2021 on raportoitu vuosittain 0–7 salmonellan aiheuttamaa ruokamyrkytys-epidemiaa. Ruokamyrkytysten syynä on yleisimmin ollut saastunut raaka-aine tai infektoitunut työntekijä. Elintarviketyöntekijän terveystieteiden selvityksellä on osaltaan ennaltaehkäisevä vaikutus infektoituneiden työntekijöiden välityksellä leviävien salmonellatartuntojen ehkäisemissä. Salmonellaan liittyvästä terveystieteen selvityksestä ja sen vaatimusmahdollisuudesta tulisi säätää selkeästi, jotta tartuntojen leviämisen ennaltaehkäiseminen on jatkossakin mahdollista.

Luku 7 Valvonta

Kunnan terveystieteenvalvontaviranomaiselle ja elintarvikevalvontaviranomaiselle säädetään epidemiatilanteisiin ja niihin mahdollisesti liittyviin poikkeusoloihin merkittäviä lisätehtäviä. Elintarvike- ja terveystieteenvalvontaviranomaisella on omia lakisääteisiä tehtäviä, joilla ennaltaehkäistään epidemioita. Kunnan elintarvike- ja terveystieteenvalvontaviranomaisella tulee olla mahdollisuus osallistua alueensa valvonnan suunnitteluun. Valvonnassa ei saa syntyä tilannetta, että kunnan elintarvike- ja terveystieteenvalvontaviranomainen suorittaa valvontaa muiden viranomaisten toimeksiantojen perusteella. Tartuntatautilain mukainen valvonta voi heikentää elintarvike- ja

terveydensuojeluvalvonnan toteuttamista, sillä epidemiatilanteissa hygieniaa sekä tiloja ja toimintaa koskeva valvonta saattaa edellyttää huomattavaa resurssien uudelleen kohdentamista ympäristöterveydenhuollossa.

Valvontaa voidaan joutua kohdistamaan tartuntatautien torjunnan kannalta keskeisiin kohteisiin riippumatta muusta lakisääteisestä valvontatarpeesta ja tämä aiheuttaa kunnille lisäkustannuksia ja tulonmenetyksiä. Ympäristöterveydenhuollolle osoitettavat tartuntatautien torjunnan lisätehtävät ja niihin liittyvä näytteenotto tulee korvata kunnille täysimääräisesti.

105 § Virka-apu

Kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja elintarvikevalvontaviranomaiselle säädetään tehtäväksi valvoa tartuntatautilain toimenpiteiden noudattamista. Tarkastustoiminnassa voi olla tarpeen saada virka-apua, esimerkiksi tilanteissa, joissa toiminnanharjoittaja ei päästä tarkastuskohteeseen tai virka-apua tarvitaan turvaamaan tarkastus. Ehdotuksesta ei käy selkeästi ilmi, voisiko terveydensuojeluviranomainen pyytää virka-apua valvontaa varten. Jotta tartuntatautilain valvonta olisi sujuvaa, olisi terveydensuojeluviranomaisen voitava pyytää virka-apua myös tartuntatautilain mukaiseen valvontaan itse.

Tuuri Leena
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos

Tammilehto Outi
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos - Ympäristöterveydenhuolto